

Invloed van de slachtleeftijd op het financieel rendement is veel bepalender dan het rantsoen

Centen verdienen met afmesten

Afmesten op een slachtleeftijd van 18 maanden is de beste optie voor een optimaal financieel rendement, blijkt uit een voerproef.

Dat komt door een betere voederconversie met een gelijke vleeskwaliteit. Uit de proef blijkt ook dat het type rantsoen minder doorslaggevend is. De carbon footprint per kilo geproduceerd vlees is bij extensief afmesten op 24 maanden ook hoger.

tekst **Vincent Rabeux** en **Eric Elias**

Uit een voederproef van veevoederfirma Dumoulin – in samenwerking met de veterinaire faculteit van de Universiteit van Luik, de slachthuisgroep GHl en de grootdistributieketen Mestdagh – blijkt dat de leeftijd bij slacht meer impact heeft op het financieel rendement dan het type afmestrantsoen.

In de veevoederproef werden witblauwe dikbilstieren afgemest volgens drie vooropgestelde slachtleeftijden: 17 maanden (E17), 19 maanden (E19) en 24 maanden (E24). De zoötechnische prestatie, de vleeskwaliteit, het economisch rendement en de footprint werden tijdens de proeven geanalyseerd. De drie groepen stieren (E17, E19 en E24) werden gehuisvest op stro in boxen. Elk lot omvatte twee boxen met zeven stieren per box of een totaal van veertien stieren per beoogde slachtleeftijd. De proef werd in de tijd tweemaal herhaald om seizoensinvloeden

uit te sluiten. Het eindresultaat heeft dus betrekking op 126 stieren.

Twee voerfasen

Na een transitieperiode van één maand werden de aangekochte stieren in homogene groepen samengesteld (3 x 14 stieren) op basis van gewicht, ouderdom en origine. Het voerprotocol bestond uit twee fasen: een groeifase en een 'finishing' fase of afwerkingsfase. Gedurende de groeifase kregen de dieren silomais en krachtvoer. De stieren uit de groepen E17 en E19 kregen een gerantsoeneerde hoeveelheid silomais en krachtvoer ad libitum (zie tabel 1). Het krachtvoer voor de groep E17 was qua energetische waarde (vevi) hoger dan voor de E19-groep. Het ruweiwitgehalte was voor beide loten gelijk (18% re). De groep E24 kreeg silomais naar believen en een eiwitcorrector (28% re) van 0,8 kg per 100 kg levend gewicht.

Zodoende kregen de drie groepen stieren (zeer intensief, intensief en extensief) een rantsoen dat qua eiwitaanbreng op drogestofbasis identiek is (17% re/ds) maar dat qua energetische waarde rekening houdt met de beoogde groeisnelheid: zeer intensieve groei (E17), intensieve groei (E19) en extensieve of klassieke groei (E24). Ook de duur van de groeifase werd aangepast in relatie tot de vooropgestelde slachtleeftijd.

Het krachtvoer tijdens de afwerkingsfase was voor de drie loten gelijk en naar believen aangevuld met stro. De duur van de afwerkingsfase werd eveneens in relatie tot de beoogde slachtleeftijd bijgesteld.

Voerefficiëntie per kg groei

De samenvatting van de proefresultaten staan in tabel 2. De dagelijkse groei voor de in zeer korte tijd zeer intensieve en intensief gevoederde groepen is tijdens de groeifase heel hoog (1,58 kg en 1,63 kg), maar zwakt af in de afwerkingsfase bij afzet op 19 maanden (1,48 kg tegen 1,20 kg). De extensief gevoederde groepen behalen een gemiddelde groei van 1,17 kg over de volledige afmestperiode.

De voederconversie (voeropname in kg droge stof per kg groei) stijgt en is dus minder gunstig naarmate het levend gewicht stijgt en dit bij de drie loten E17, E19 en E24. De voederconversie is bovendien het slechtst naarmate de energetische waarde van het rantsoen daalt (E24). Volledig logisch stijgt het levend gewicht en het karkasgewicht volgens de slachtleeftijd. Deze waren voor de zeer intensieve, intensieve en extensieve loten respectievelijk 595, 666 en 718 kg levend gewicht en 413, 461 en 491 kg warmkarkasgewicht.

Het slachtrendement was ongeveer gelijk en bedroeg gemiddeld 69 procent. Het gemiddelde versnijdingsrendement na twee dagen bedroeg 83 procent spieren, 7 procent vet en 10 procent beenderen.

De vleeskwaliteit werd beoordeeld ter hoogte van de contre-filet en het schou-

Tabel 1 – Voyerprotocol per diergroep

slachtleeftijd	methode	periode	dagen	rantsoen	
				type voer	voerinhoud/kg droge stof
17 maanden	zeer intensief	groeifase	62	4 kg mais + krachtvoer (18% ruw eiwit) ad libitum	1150 vevi en 1% ruw eiwit
		finishing fase	120	krachtvoer naar believen + stro	
19 maanden	intensief	groeifase	121	4 kg mais + krachtvoer (18% ruw eiwit) ad libitum	1115 vevi en 17% ruw eiwit
		finishing fase	120	krachtvoer naar believen + stro	
24 maanden	extensief	groeifase	240	mais ad libitum en 0,8 kg eiwitcorrector (28% ruw eiwit) /100 kg levend gewicht	1050 vevi en 17% ruw eiwit
		finishing fase	102	krachtvoer naar believen + stro	

	slachtleeftijd		
	17 mnd.	19 mnd.	24 mnd.
aantal stieren	42	42	42
groeifase			
beginleefgewicht (kg)	320	325	327
beginleeftijd (maanden)	10,3	10,3	10,6
eindgewicht groei (kg)	417	522	616
eindleeftijd (maanden)	12,3	14,2	18,5
aantal dagen	62	121	240
daggroei (kg)	1,58	1,63	1,20
voeropname (kg droge stof)/kg groei	5,2	5,3	7,00
finishing fase			
beginleefgewicht (kg)	417	522	616
beginleeftijd (maanden)	12,3	14,2	18,5
eindgewicht groei (kg)	595	666	727
eindleeftijd (maanden)	16,2	18,2	21,8
aantal dagen	120	120	102
daggroei (kg)	1,48	1,20	1,08
voeropname (kg droge stof)/kg groei	5,6	7,6	10,2
synthese			
aantal dagen	182	241	342
totale daggroei (kg)	1,51	1,41	1,17
voeropname (kg droge stof)/kg groei	5,3	6,2	7,4
voerkosten (excl. stro) (euro)	463,74	637,87	799,22
totaal variabele kosten per stier (euro)	1858,28	2050,87	2245,82
gewicht (kg) (warm karkasgewicht)	403	450	491
waarde slachtstier (euro) (basis koud karkasgewicht)	1953,64	2184,37	2356,98
bruto saldo per stier (euro)	95,35	133,50	111,16
bruto saldo per stierplaats per jaar (euro)	191,54	202,39	118,49
Relatief brutsaldo (in procent)	100	106	62

Tabel 2 – De voornaamste resultaten van de afmestproef samengevat

derstuk. Het intramusculair vet bedroeg gemiddeld minder dan één procent met iets meer vet, maar niet significant meer bij de groep E17 en E24. De kleur van het

vlees was naar verwachting en significant bleker bij de groep E17 dan bij de groepen E19 en E24. De waterretentie in het verse vlees bedroeg minder dan

3 procent en was niet significant verschillend tussen de drie groepen.

De scores voor 'mechanische' malsheid bij het klaargemaakte vlees waren het hoogst bij de groep E17 en het laagst (minder mals) bij de groep E19, maar de verschillen tussen de stieren uit de drie groepen waren miniem.

Een carbon footprint werd berekend op basis van enkel de voeding. De carbon footprint (CO₂-balans) per kilogram voer is hoger bij de intensieve rantsoenen E17 en E19 dan voor het extensief rantsoen E24. Maar per geproduceerde kilogram vlees is finaal de carbon footprint van de extensieve methode wel significant hoger.

Financieel rendement

De aankoop van magere slachtstieren, de kostprijs van het voer en de opbrengstprijs per kilogram karkas zijn drie parameters die het uiteindelijke financiële rendement stevig beïnvloeden, zowel in negatieve als in positieve zin.

Op basis van de huidige marktprijzen werd een bruto saldo per stier verkregen voor de groepen E17, E19 en E24 van respectievelijk en afgerond 95 euro (E17), 133 euro (E19) en 111 euro (E24). Wanneer echter wordt gerekend per aanwezige stierplaats per jaar, wordt dit saldo respectievelijk 191, 202 en 118 euro. Bij normstelling van de groep E17 als referentie 100, leidt dit tot een rendement van 106% voor de groep E19 en een negatief rendement van 62% voor de groep E24.

Het economisch optimum in de afmesting ligt bij de geldende marktprijzen en zonder kwaliteitsverlies dus bij het produceren van lichte karkassen (450 kg) op een slachtleeftijd van 18 maanden. |

